

COMPLIANCE INSIGHTS

Vol. 57

Czy bank może
kopiować dowody
osobiste
klientów?

1. Praktyka ING Banku Śląskiego

UODO ustalił, że ING Bank Śląski w okresie od 1 kwietnia 2019 r. do 23 września 2020 r. kopiował i przechowywał skany dowodów osobistych klientów oraz osób zainteresowanych ofertą.

W wyniku kontroli organ ustalił, że działanie to było realizowane bez należytego uzasadnienia w przepisach prawa, w szczególności w przepisach dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowania terroryzmu (AML).

2. Wątpliwości PUODO

W toku kontroli ustalono, że w oparciu o wewnętrzne procedury Bank wymagał skanu dokumentu tożsamości klienta lub potencjalnego klienta również w sytuacjach, gdy nie było to uzasadnione.

Dodatkowo, Bank uzależniał wykonanie czynności na rzecz klienta od zrobienia skanu dowodu. Dokumenty tożsamości były skanowane także wtedy, gdy nie wiązało się to z realizacją obowiązków AML, np. w przypadku reklamacji dotyczącej bankomatu.

3. Wnioski PUODO

W ocenie organu Bank nie wykazał, aby sporządzanie i przechowywanie skanów dowodów było niezbędne dla realizacji obowiązków ustawowych.

Bank nie dokonywał indywidualnej oceny ryzyka wiążącego się z danym klientem ani podejmowanymi przez niego działaniami co sprawiło, że organ uznał praktykę za wykraczającą poza granice prawa.

Bank naruszył swoim działaniem m.in. zasadę minimalizacji danych wynikającą z RODO.

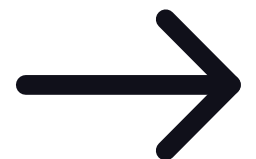

4. Rola regulacji AML

Banki muszą stosować środki bezpieczeństwa finansowego wynikające z przepisów AML, m.in. identyfikować klienta. Przepisy te nie nakazują jednak rutynowego skanowania dokumentów.

Każde takie działanie wymaga uzasadnienia prawnego i dokonania indywidualnej oceny ryzyka.

Dopiero gdy instytucja wykaże, że przetwarzanie informacji zawartych w dokumencie tożsamości oraz sporządzenie jego kopii jest konieczna dla celów AML, może żądać jej wykonania.

5. Przepisy naruszone przez Bank

RODO wymaga, by dane osobowe były zbierane wyłącznie zgodnie z prawem i w zakresie niezbędnym do osiągnięcia jasno określonego celu.

Kopiowanie całego dowodu tożsamości, bez podstawy prawnej i realnej potrzeby, narusza zasadę minimalizacji danych.

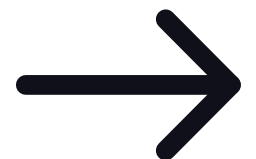
Bank, skanując dokumenty tożsamości w sytuacjach niezwiązanych z obowiązkami AML, przetwarzał dane bezpodstawnie i nadmiarowo, czym naruszył interesy obecnych i potencjalnych klientów.

6. Skala naruszenia

Choć dane ze skanów dowodów nie należą do szczególnych kategorii danych osobowych, ich zakres (m.in. imię, nazwisko, PESEL, wizerunek, data urodzenia, imiona rodziców, nazwisko rodowe, numer i seria dokumentu tożsamości) wiąże się z wysokim ryzykiem naruszenia praw lub wolności osób fizycznych.

Już sam PESEL z imieniem i nazwiskiem pozwala jednoznacznie zidentyfikować osobę i może posłużyć np. do wyłudzenia pożyczki lub kradzieży tożsamości.

7. Kara nałożona na Bank

W wyniku przeprowadzonego postępowania PUODO nałożył na Bank karę pieniężną w wysokości ponad 18,4 mln złotych.

Kara zastosowana wobec Banku wpisuje się w dotychczasową praktykę organu, dotyczącą wysokości wymierzania kar pieniężnych dużym podmiotom za przetwarzanie danych polskich obywateli bez podstawy prawnej.

Decyzja jest nieprawomocna, a Bank już ogłosił, że będzie się od niej odwoływał. Jednocześnie Bank zapowiada pełną współpracę z Urzędem.

8. Wnioski z decyzji PUODO

Interwencja UODO pokazuje, że instytucje finansowe muszą przestrzegać zarówno przepisów AML, jak i zasad RODO przy pozyskiwaniu danych.

Przetwarzanie danych osobowych pozyskiwanych poprzez kopiowanie dokumentów tożsamości zawsze musi być poprzedzone analizą celowości i sprawdzeniem, czy taka czynność rzeczywiście jest niezbędna.

Sprawa Banku dowodzi, że nawet instytucje cieszące się zaufaniem publicznym nie zawsze działają zgodnie z przepisami.

Kontakt

Mariusz Purgał

Partner

mariusz.purgal@kwkr.pl

Alicja Łopacińska

Associate

alicja.lopacinska@kwkr.pl

Zespół Compliance KWKR

**Paweł
Zyskowski**

**Katarzyna
Kanik**

**Justyna
Staszekwicz**

**Anna
Bartosiak**

**Bartosz
Bogusławski**

**Agata
Baca**